

สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือ และความเครียด ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล
ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

อภินันทนาการ
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย ม.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2542

ISBN 974-663-242-6

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๖๖
๘๖๕๖๕
๖๕๔๖

48231 ค.๒

3736484 RAPN/M : สาขาวิชา : การพยาบาลเด็ก; พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คำสำคัญ : ความเครียด / สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือ

ผู้จติรา แพสุพัฒน์ : สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือและความเครียดในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ (HELPING RELATIONSHIP AND STRESS IN CLINICAL PRACTICE OF NAVAL NURSING STUDENTS). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ยุวดี ภาษา, กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร), ชูพาพิน ศิริโพธิ์งาม, D.S.N., 80 หน้า. ISBN 974-663-242-6

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์พยาบาล ความเครียดในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล และความสัมพันธ์ระหว่าง สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์พยาบาลกับความเครียดในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของ นักศึกษาพยาบาล โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความเครียดและการเผชิญปัญหา ของ ลาซาร์สและ โฟล์คแมน (1984) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ในนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ที่ฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยครั้งแรก จำนวน 60 คน โดยใช้ แบบสอบถามสัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของ สรสาท ชัยครุณ และเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้ นักศึกษาบรรยายสถานการณ์ที่เป็นความเครียดขณะฝึกปฏิบัติ และระบุระดับความเครียดลงบน เส้นตรงที่มีความยาว 10 เซนติเมตร แทนระดับความเครียดตั้งแต่เครียดเล็กน้อยถึงเครียดมากที่สุด ผลการศึกษาพบว่า สถานการณ์ที่นักศึกษารายชื่อบอกว่าเป็นความเครียด สามารถจัดกลุ่มได้ 3 กลุ่ม คือ สถานการณ์ใหม่ที่บุคคลไม่เคยเผชิญมาก่อน สถานการณ์ความเครียดที่มีผลต่อความมีคุณค่าของ บุคคล และสถานการณ์ที่เกี่ยวกับความขัดแย้งและขาดสิ่งสนับสนุนในการเรียน นักศึกษาพยาบาลมี ความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยของสัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์พยาบาลและ นักศึกษาพยาบาลรายด้านและโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดี สัมพันธภาพเชิงช่วยเหลือของอาจารย์ พยาบาลทั้ง โดยรวมและรายด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความเครียดในการฝึกประสบการณ์ใน คลินิกของนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาสามารถนำมาพิจารณาหาแนวทางในการลดความเครียด เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลและการจัดการเรียนการสอนในคลินิก

3736484 RAPN/M : MAJOR : PEDIATRIC NURSING ; M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

KEY WORDS : STRESS / HELPING RELATIONSHIP

SUJITRA PAESUPUTT : HELPING RELATIONSHIP AND STRESS IN
CLINICAL PRACTICE OF NAVAL NURSING STUDENTS. THESIS ADVISORS :
YUWADEE LUECHA, Ed.D. YUPAPIN SIRAPO-NGAM, D.S.N. 80 p. ISBN 974-663-242-6

The clinical component of education is one of the most stressful experiences for nursing students and influences their performances. Clinical instructors perform roles to facilitate nursing students to get through the objective of clinical experiences. The relationship between a clinical instructor and nursing students should be a helping relationship. The purposes of this study were to : a) describe the helping relationship of a clinical instructor, b) identify stress situations as appraised by nursing students after their first clinical practice, and c) ascertain the correlation between the helping relationship of clinical instructors and students' stress. Lazarus and Folkman's stress, appraisal, and coping theory was used as the conceptual framework of the study. Sixty female naval nursing students were the sample for this study. They described stress situations based on their first clinical practice, marked their level of stress on a visual analog scale, and completed a Helping Relationship Scale. Descriptions of stressful situations were analyzed by content analysis, stress level and the helping relationship of a clinical instructor were analyzed by program SPSS/PC.

Results indicated that the stress situations of nursing students can be categorized into three groups : 1) Situations that nursing students had no experience before, 2) situations that had an impact on students' self-esteem, and 3) conflicting situations and insufficient material resources. Nursing students had a moderate level of stress (63.3%). The helping relationships of the clinical instructor as perceived by nursing students were good (100%). There were no statistically significant correlation between the helping relationship of clinical instructors and students' levels of stress.

The results of this study can be used as baseline information to develop interventions for helping naval nursing students cope with stress situations.